

MUISTIO

VIITTOMAKIELTEN LAUTAKUNNAN 67. KOKOUS (ei päätösvaltainen)

aika maanantaina 14.5.2018, klo 10.25–14.57
paikka Kuuloliiton suuri kokoushuone, 4. krs, Valkea talo, Helsinki

Läsnä:
jäsenet Juhana Salonen
Thomas Sandholm
Elina Tapio

sihteeri Leena Savolainen
vieras Pia Taalas, Kuurojen Liitto ry

Poissa:
jäsenet Jarkko Keränen
Tuija Mustonen
Taina Petäjäinen

1. § Kokouksen avaus.

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.25.

2. § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Puheenjohtaja totesi, että kokous on laillisesti koollekutsuttu mutta ei päätösvaltainen. Ollakseen päätösvaltainen kokouksessa tulee olla läsnä vähintään neljä jäsentä, joista yksi on puheenjohtaja. Todettiin, että kokous tästä huolimatta pidetään ja siitä laaditaan pöytäkirjan asemesta muistio.

3. § Kokouksen esityslista.

Esityslistan pykäliin 9 ja 10 lisättiin molempiin kaksi asiaa. Muutoin esityslista pidettiin ennallaan.

4. § Lautakunnan kokouksen 22.9.2017 pöytäkirjojen ja 3.4.2018 muistion tarkistaminen.

3.4.2018 pidetyn Skype-kokouksen muistioon tehtiin kaksi korjausta, ja korjausten jälkeen muistion voi julkaista. 22.9.2017 pidetyn kokouksen pöytäkirjojen tarkistamiseen ja hyväksymiseen kokouksella ei riittänyt päätösvalta, ja asia siirtyi seuraavaan kokoukseen.

5. § Viittomakielisen kokousyhteenvedon laatijan valinta.

Kokoustiivistelmien viittominen ei aikataulusyistä tällä kertaa onnistunut. Sovittiin, että Elina Tapio viittaa seuraavan kokouksen yhteydessä tiivistelmät huhti- ja toukokuun (2018) kokouksista ja Taina Petäjäinen syyskuun 2017 kokouksen tiivistelmän.

6. § Suomalainen viittomakieli Unescon uhanalaisten kielten listalle – työn aloittaminen

Kuurojen Liiton perustaman Unesco-työryhmän jäsenistä Kaisa Alanne, Juhana Salonen ja Leena Savolainen ovat pitäneet järjestäytymiskokouksen, jossa on sovittu, että Kuurojen Liiton edunvalvonnan osalta työtä koordinoi Pirkko Selin-Grönlund. Tavoitteena on, että hakemus valmistuu keväällä 2019. Konkreettinen hakemuksen laadintatyö käynnistyy kesälomien jälkeen.

7. § Kielitietoisuuden edistäminen.

Jatkettiin kokouksessa 13.6.2016 (6. §) aloitetun teeman ”kielitietoisuuden edistäminen” käsittelyä. Seuraavia ehdotuksia nousi esille:

- a) Löytyisikö Ruotsista tai muista maista hyviä esimerkkejä siitä, kuinka tutkimustietoa on saatettu kielenkäyttäjien saataville?
- b) Lautakunta voisi ottaa yhteyttä tutkijoihin ja kysyä ”kuinka sujuu?”.
- c) Ylen viittomakieliset uutiset voisi julkaista lyhyitä, viittomakielisiltä tulleita kieliuutisia.
- d) Sotesta Suomen viittomakielillä -aiheen käsittely. Vertaa Sata sanaa sotesta ja maakunnista -hankkeesta (2018) <http://www.terminfo.fi/sisalto/johdonmukainen-sanasto-on-pohja-ymmarrettavalle-sote-viestinnalle-436.html> ja Kotuksen ruotsin kielen osastossa käytävään keskusteluun https://www.sprakinstitutet.fi/sv/publikationer/sprakspalter/kommuntorget_2017/vardcentraler_samt_vard_och_landskapsreformen.27116.news.
- e) Blogi, jossa viittomakieliset toisivat esille kielitietoisuuteen kytkeytyviä teemoja.

8. § Kolmivuotissuunnitelman läpikäynti ja terveiset seuraavalle kolmivuotiskoikaudelle.

Ehdotettiin, että lautakunnan uusille jäsenille järjestetään perehdytystä ennen lautakunnan ensimmäistä kokousta. Puheenjohtaja ja sihteeri voivat järjestää perehdytyksen.

Todettiin, että tällä kolmivuotiskaudella on ollut melko paljon poissaoloja, ja lisäksi kaksi jäsentä on eronnut lautakunnasta. Tämä resurssivaje on jonkin verran vaikuttanut lautakunnan mahdollisuuksiin käsitellä ja viedä asioita eteenpäin. Esimerkiksi tärkeänä pidettyä teemaa ”kielilyhteisön kielitietoisuuden kasvattaminen” on käsitelty, mutta käytännön toimiin ei lopulta ehditty ryhtyä. Toisaalta saatiin positiivinen lopputulos paljon työtä vaatineelle selvitykselle siitä, ryhdytäänkö Suomessa tekemään hakemusta Unescolle suomalaisen viittomakielen uhanalaisuuden arvioimiseksi. Hakemuksen teko käynnistyy syksyllä 2018. Lautakunnan isommista ponnistuksista voi mainita myös osallistumisen Kotuksen kielilautakuntien järjestämään Kielen ilo -seminaariin. Ja kun lautakunta vuonna 2017 täytti 20 vuotta, Viittomakielinen kirjasto tuotti sitä juhlistamaan ohjelman ”Miten viitotaan nektariini?” <http://www.viittomakielinenkirjasto.fi/fi/miten-viitotaan-nektariini#.WrpmkdNuYWo>.

Terveiset lautakunnan seuraavalle kolmivuotiskaudelle:

- Teeman ”kielilyhteisön kielitietoisuuden kasvattaminen” säilyttäminen työlistalla.
- Osallistuminen hakemuksen laatimiseen Unescolle suomalaisen viittomakielen uhanalaisuuden määrittämiseksi.
- Uuden, aktiivisemmän keskustelukulttuurin luominen lautakunnan suljetulle, jäsenten väliselle Facebook-sivulle, ja sitä kautta lautakunnan tavoitteiden edistäminen.

9. § Muut esille tulevat asiat.

- a) Viittomakielten lautakunta järjesti Kotuksen kielilautakuntien Kielen ilo -seminaariin 23.11.2017 kaksi esitystä, minkä lisäksi puheenjohtajamme edusti viittomakieliä lautakuntien kyselytunnilla (ks. [tekstiliite 1](#)). Muisteltiin seminaarin tunnelmia, ja todettiin, että tilaisuus oli oikein onnistunut ja veti ihan kivasti yleisöäkin. Toivottiin, että jatkossakin voisimme aika ajoin toimia tällä tavoin yhdessä kaikkien kielilautakuntien kesken.
- b) Pohjoismainen viittomakielten huoltajien verkosto on päättänyt olla esillä Kuurojen pohjoismaisella kulttuurifestivaalilla Kööpenhaminassa 2.–5.8.2018 <https://www.dnkf18.com/>. Thomas Sandholm ja Juhana Salonen ovat lähdössä festivaaleille, ja sovittiin, että heidän kanssaan neuvotellaan pohjoismaisen verkoston edustamisesta paikan päällä.
- c) Pohjoismainen viittomakielten huoltajien verkostotapaaminen pidetään 30.8.2018 Tórshavnissa, Färsaarilla. Leena Savolainen osallistuu tapaamiseen.
- d) Pohdittiin, voisiko lautakunnalla olla esittelypöytä Kuurojen kulttuuripäivillä Hämeenlinnassa 26.–27.5.2018. Sovittiin, että asiaa selvitetään ja siitä keskustellaan jäsenten kesken lautakunnan Facebook-sivulla.

10. § Ilmoitusasiat.

- a) Korpusleksikkotietokanta Suomen Signbank <https://signbank.csc.fi/> on julkaistu 20.4.2018.
- b) Jyväskylän yliopiston suomalaisen viittomakielen professori Ritva Takkinen jää eläkkeelle 1.9.2018 alkaen.
- c) Humanistisen ammattikorkeakoulun tulkikoulutuksen opetussuunnitelma on muuttunut <https://www.humak.fi/opiskelijaksi/tulkki/tulkki-amk-viittomakieli/>. Uusi suunnitelma jakautuu kahteen eri profiiliin, joista toisesta valmistuu viittomakielen, viittomakielen tulkkauksen ja kääntämisen asiantuntijaksi ja toisesta multimodaalisen vuorovaikutuksen sekä tulkkauksen ja vuorovaikutuksen ohjaamisen asiantuntijaksi. Jälkimmäinen tuottaa taidot toimia muun muassa puhevammaisten asiakkaiden kanssa.

11. § Seuraava kokous.

Seuraavan kokouksen ajankohta päätetään, kun jäsenet uudelle kolmivuotiskaudelle on valittu.

12. § Kokouksen päättäminen.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.57.

Vakuudeksi

Leena Savolainen
sihteeri

Juhana Salonen
varapuheenjohtaja



Kielen ilo – Språkglädje Giela illu – Hitruus kielâ – Ķiõl rämm Tšimbako loh̃iba

Seminaarin juontaa Lari Kotilainen. / Lari Kotilainen är konferencier på seminariet.

- 13.00** Avaussanat/Välkomstord Ulla-Maija Forsberg, Kotimaisten kielten keskuksen johtaja / direktör för Institutet för de inhemska språken
- 13.10** Satavuotias sanasampo ja tekstitehdas, Vesa Heikkinen
- 13.30** Suomenoppijan puheenvuoro, Aleksandra Sibileva
- 13.35** Meningen med dialekten, Caroline Sandström
- 13.50** Våra älskade finlandismer, Charlotta af Hällström-Reijonen
- 14.05** Käsistä käsiin – 1900-luvun alun viittomat yhä käytössä, Pia Taalas & Leena Savolainen
- 14.20** Miksi kuulevat tarvitsevat viittomakieltä? (stand up) Janne Kankkonen & Gavin Lilley
- 14.30** Kahvitauko / Kaffepaus
- 15.00** Kolttasaamelaiset itsenäisessä Suomessa, Pauliina Feodoroff
- 15.25** Mo romani tšimb dziives! Eläköön romanikieli! Henry Hedman
- 15.50** Kysy Kotuksen kielilautakunnilta – kielilautakunnat kuultavina / Språknämnderna svarar Puheenjohtaja / Ordförande Lari Kotilainen
Jaakko Leino (suomi/finska)
Mona Forsskåhl (ruotsi/svenska)
Juhana Salonen (suomalainen ja suomenruotsalainen viittomakieli / finskt och finlandssvenskt teckenspråk)
Kaarina Vuolab-Lohi (saamen kielet / de samiska språken)
Henry Hedman (romanikieli/romani)
- 16.50** Loppusanat/Avslutningsord, Lari Kotilainen
- 17.00** Seminaari päättyy / Seminariet avslutas